

**Translaet uyt het Engelsch: de oprechte copie van een
geschrifte overgelevert aen de schouten op het schavot in
Touerhill, op vrydagh den 7 december 1683**

<https://hdl.handle.net/1874/21215>

Translaet uyt het Engelsch.

204

De oprechte COPIE van een

GESCHRIFTE

UB
863

*Overgelevert aen de Schouten op
het Schavot in*

TOUERHILL,

Op Vrydag den 7 December 1683.

By

Algernoon Sidney

Schildtknaep,

Alvoorens aldaer wierde ge-executeert.

Na de Copie,
Tot Londen gedrukt voor R. H., I. B.
ende J. R. 1683.

*Mannen Broeders, ende Vaders, Vrienden,
Landts-luyden ende Vreemdslingen,*

Men verwacht mogelijk, dat ick nu van groote saecken tegens u spreekken soude, maer het rigeur van't saisoen, ende swackheydt van mijn ouderdom, die toegenomen is door een besloten gevanckenis van vijf maenden, willen my sulcks niet toelaten.

Verders soo leven wy tegenwoordigh in een Eeuwe, waer in men de ware trouwe doet passeren voor verradery; Ick derf niets ter contrarie seggen, ende de ooren van die geene die omtrent my zijn, souden seckerlijk al te teer wesen om sulcks te hooren; mijn examinatie ende condemnatie maect sulcks ghenoeghsaem beken.

West, Rumsay en Keyling, die te voorschijn gebracht wierden om het Complot te proberen, seyden niet meer van my, als dat sy my niet kenden; ende eenige andere van gelijken my onbekent, gebruyecten mijn naem door't seggen van anderen, om een weynigh schijn te geven aen haer defflein: Den Lord Howard is al te infaem door sijn leven, ende de veelheydt van valsche Eeden die hy selfs geswooren heeft, om niet gerefuteert te werden, zijnde oock maer een singuliere Getuyge, en kan niet geconfidereert werden; maer indien hy van onberispelijk credijt was geweest, ofte dat hy niet gesien en selfs beken hadde, dat de misdaden by hem gecommiteert, hem alleen vergeven souden werden omme noch meer andere te bedryven; ende het pardon nu aen hem beloofst, konde niet gheobtimeert werden, tot dat de ontsteltenis van't sweeren over was.

Dat nu ter zyden gesteldt zijnde, soo soude de geheele saecke gereduceert zijn tot de Papieren, die geseght werden ghevonden te zijn in mijn Cabinet by des Konings Officieren, sonder eenige andere probatie of ick die gheschreven hadde, als alleenlijk die genomen zijn van suppositier, by de gelijkenis van een hand die seer lichtelijk nageteckent kan werden; waer van oock onlangs

een declaratoir is gegaen in de saeck van Lady Carr, dat sulcx geen wettige proef in Criminele saecken konde zijn.

Maer indien men my de selve schoon hadde sien schryven, soo soude de saeck doch niet veel verandert hebben; Sy bewysen klaerlijck, te relateren tot een wijtloopigh Tractact, voor langen tijdt geschreven tot antwoordt op Filmers Boeck, het welck by alle verstandighe gheoordeeldt werd gefondeert te zijn op quade gronden, te gelijk perniticux aen Magistraten en Onderdanen.

Indien hy aen de Wereld zijn meyninge mocht bekend maecten, dat alle Menschen gebooren zijn onder een nootfaeckelijckheyd, gediveert van de Wet van God ende van de Nature, om sich te submitteren onder een absolute Koninghlijke Regeringe, dat door geen wet noch Eed geconstringeert konde werden; ende dat hy die de macht in handen heeft, of hy daer toe ghekomen is door creatie, electie, erffenisse, usurpatie, of door eenigh ander middel dat recht bekomen hadde, niemandt moeste tegen synen wille opstaen, maer de Persoonen en Goederen van sijn Onderdanen moesten onwederspreckelijck hem onderdanigh zijn: Ick wete niet, waeromme dat ick myne opinie ter contrarie niet hebbe moghen bekend maecten, sonder het breecken van eenighe Wetten.

Ick mochte soo vry als hy mijn ghedachten verklaert hebben, ende de redenen waer op die gefundeert waren, ende die geloofwaardigh waren, dat God eenighe Natien die vryheyd ghelaten hadde, om soodanige Regeringe aen te stellen, als de selve soudent goedvinden.

Dat Magistraten aengesteld wierden ten besten van het Volck, ende niet het Volck tot eere ende glorie van de Magistraten.

Dat het recht ende de macht van Magistraten in yeder Landschap is soodanigh als de Wetten van dat Landschap sulcks mede brachten.

Dat dese Wetten geobserveert moesten werden, ende de eeden by de selve geswooren, die kracht hebben van een verbintenisse tusschen Magistraet ende het Volck, die niet konnen werden

ge-

geviolceert sonder pericul van 't geheele geftel omverre te fmyten.

Dat ufurpatie geen recht konde gheven, ende het aldergevaerlijckfte van alle Vyanden voor Koninghen waren die geene, die hare macht treckende tot een exorbitante hooghte, aen de Ufurpatours toefonden alle het recht dat daer toe behoorde.

Dat foodanige ufurpatien feer felden zijn sonder het ombrenge van de regerende Perfoon, ofte fijn Familie, de flimfte van alle ondeughden was daer by beloont met de alderbefte Privilegien.

Dat indien foodanige leffen wierden aengenomen, foo fouden fy Mannen optrecken tot de deftructie van Princen, met een grooter violentie als alle de pallien die tot noch toe gepoffideert hebben de herten van de meefte onruftige Mefchen.

Dat niemandt konde veyligh zijn, indien foodanigen loon wierde voorgelteld aen yemand die haer konde vernietigen.

Datter weynige gevonden fouden werden foo difcreec, die zelfs de befte fouden fparen, indien door hare deftructie een Ufurpateur konde bekomen den Gefalften des Heeren, ende door die aldervervloeckfte boosheyt hem felven in dien Goddelijcken Character beveltigen.

Dit is het eynde ende oogherck van dit geheel Traetaet; den Schryver geeft foodanige redenen, als nu teghenwoordigh hem voorkomen, om fulcks te proberem.

Dit fchijnt over een te komen met de Leeringe ende Inftrectie vande voornaemfte Autheuren van oude tyden, Natien ende Religien; de befte ende voorfichthfte van alle Koningen hebben het felve ook bekend: Den tegenwoordigen Koning van Vranckrijk heeft verklaert, dat de Koningen dat geluckigh ghebreck van macht hebben, dat fy niets konnen doen teghens de Wetten van hun Land, en fundeert fyne queftie met den Koningh van Spaigne Anno 1667. op dat fundament. Koning Jacobus in fijn Oratie ofte Aenspraeck aen het Parlement Anno 1603. fpreeckt fulcks voor in den hooghften graed: De Schrifture fchijnt fulcks oock te verklaren. Indien evenwel den Schryver was geabufeert,

foo

so mocht men hem door recht hebben overwonnen, of door redenen ende Schrifture: en geen Mensch om foodanighe redenen is noyt anders gestraft geweest, als overwonnen ende ghebracht te werden om sijn fauten te sien; ende ick gheloof niet dat het oyt gehoort is, dat foodanige saecken gebracht zijn aen een Jury, die te samen gesteld was uyt Mannen die t'eenmael onbequaem waren omme sulcks te begrypen.

Maer van dit alles was seer weynigh in myne saecke, de extravagantie van mijn Vervolgers gaet hooger; de voor-gheroerde veraderye was noch niet ten eynde gebracht, noch konde oock in menichte van Jaren niet gedaen werden, ende soude ooghschijnlijk noyt zijn geschied: Ende soo veel als voor lange daer van al was gheschreven, is noyt oversien, nochte oyt vertoont aen eenigh Mensch, ende het vijftighste deel daer van was geproduceert, ende het thiende deel daer van niet geoffereert om gelezen te werden: Het geene dat noyt bekent was aen dese, die gesegt werden met my geconspireert te hebben, is gesegt in 't werck gesteld te zijn, om het Volck op te hitfen tot voltreckinge vande desseynen van dese Conspirateurs.

Wanneer niets tot applicatie van tijd, plaets ofte Persoonen daer in ghevonden konde werden (gelijck altoos gheschied is by dese die trachten omme mutinationen te verwecken) soo wierde alles gesuppleert by *Innuendos*.

Watter geseght is van de expulsie van *Tarquinus*, de mutinatie teghens *Nero*, de moorderye van *Caligula* of *Domitianus*, den overganck van de Kroon van Vranckrijck van *Meroveus* en sijn Geslacht aen *Pepin*, ende van sijn Descendenten op *Hugh Capet*, ende diergelijcke, geapliceert by *Innuendo* op den Koningh.

Sy hebben niet geconfidereert, dat by aldien foodanighe handelingen van Staet niet goed en waren, geen eenigh Koningh in de Wereldt en was die eenigh recht hadde tot de Croon die hy draeght, noch en kan oock gene hebben, ten ware hy sijn afkomste reeckenen konde van den oudsten Soon van Noah, ende vertoonen dat de successie van tijd tot tijd hadde gecontinueert op den oud-

oudsten van de oudste linie, ende soo op hem was gedevolveert.

Een yeder kan sien wat advantagie dit wesen soude voor alle de Koninghen van de Wereld, ende of indien sulcks miste, het niet beter voor haer en was te bekennen, dat sy haere Kroonen hadden ontfangen by consent van vrywillige Natien; ofte dat sy geen meerder recht daer toe hebben als Usurpeerders ende Geweldenaers, die op de selve wyse wederom van haer ghenomen kunnen werden.

Maer my is al over lange geseght, dat ick moeste sterven, of het Complot moeste sterven.

Ten minsten de middelen tot het uytroeyen van de beste Protestanten in Engeland souden komen te failleren, de Banck moet vervult wesen met soodanige als geblameert hebben de Barr.

Geene als de soodanige souden hebben geadviseert met des Coninghs Raed over de middelen om een Man ter doot te brengen, een Jury geleden, dat t'samen gevoeght was door des Coninghs Solliciteurs ende den Onder-Schout, de admiffie van Jury Mannen, die geen Freeholders, te ontfangen soodanige bewyfen als hier vooren geseght, refuseren Copie van een Indictement, ofte te lyden het Statuyt van 46. Ed. 3. gelesen te werden, dat expresselijk inhoudt, dat in geene saecken aen yemand gheweygerd sal werden, 't zy in wat occasie het mach zijn, door de Wetten overtuyght te werden, sonder gehoort te werden: Ende dewyle het Statuyt 25. Ed. 3. waer op sy seyden dat ick ge-examineert soude werden, aen het Parlement reserveert alle Constructien te maecken in materie van verraedt.

Sy konden tot haer assumeren niet alleen een macht omme constructien te maken, maer oock soodanighe constructien als noch met de Wetten, noch met de redenen, noch met het gemeene gevoelen over een komen.

Door soodanige middelen ben ick gebracht op dese plaets, de Heere vergeve dese Practisijs, ende wende van haer af die qualen daer mede de Natie om harent wille gedreycht werden.

De Heere Heylige dit lyden aen my, ende al schoon ick valle als een Offerhande voor de Afgoden, echter niet toe en late dat Afgoderye in dese Landen werde opgerecht; Segent U Volck en behoudt haer; verdedicht U eygen saeck, en beschermt haer die de selve beschermen; weckt op soodanige die yverigh zyn; bestiert haer die willigh zyn; versterckt die gene die waggelen; geeft wysdom ende oprechtigheydt aen allen; Ordonneert alle saecken soo als ten besten mogen uytvallen tot dyne eygen glorie; geeft dat ick sterven mach, u prysende voor alle dyne weldaden, ende dat ghy in't laetste my hebt toegelaten, uytgefondert te werden als een Getuyge van dyne waerheydt, ende selfs by de belydenis van myn tegen-parthye, om die oude saecke, waer toe ick van myner jeught af was verbonden, ende voor de welcke ghy u meenigmael wonderbaerlick verklaert hebr.